

Vegårshei Ski- og Aktivitetssenter

TILSYNSRAPPORT NR. 12/1014-17 med pålegg og varsel om sanksjon

2018

Innhold

1	Innledning	2
2	Metodikk	2
3	Pålegg	2
4	Andre forhold	4
5	Veiledning om nytt regelverk	6

Dato for tilsyn: 13.02.2018

Sted: Vegårshei

Tilstede: Aud Vegerstøl (Driftsleder), Espen Heiszter (Medrevisor), Trond Østerås (Revisjonsleder)

1 Innledning

Dette tilsynet ble gjennomført som stedlig tilsyn på Vegårshei Ski- og Aktivitetssenter den 13. februar 2018.

Tema for tilsynet var:

- Sikkerhetsstyringssystemet/internkontrollsystemet
- Krav til av- og påstigning
- Vedlikehold av taubanen
- Varsling av hendelser og ulykker

Det ble tatt stikkprøver av anlegg 2.09.006, tilknyttet de utvalgte tema. Taubanen er bygd etter regelverket som gjaldt før 03.05.2004.

Siden tilsynet var tematisk avgrenset, og basert på stikkprøver, kan det være mangler som ikke er avdekket.

Statens jernbanetilsyn har lagt om til ny tilsynsmetodikk hvor fokus i større grad enn tidligere rettes mot virksomheten fremfor det enkelte anlegget, og virksomhetens sikkerhetsstyringssystem (internkontrollsystem) blir vektlagt i større grad enn tidligere.

Overgangen til ny tilsynsmetodikk innebærer at tilsynets pålegg i større grad enn tidligere krever at virksomhetene må ta stilling til hvorfor avvikene har oppstått, og gjennomføre tiltak for å forhindre gjentakelser. I tillegg må virksomheten korrigere de konkrete avvikene som er angitt.

2 Metodikk

I det følgende vil inspektørenes observasjoner under stedlig tilsyn presenteres som tilsynsbevis. De observasjonene som vurderes å dokumentere at gjeldende regelverkskrav ikke er oppfylt, presenteres som avvik. Avvikene knyttes mot en rettslig hjemmel. På bakgrunn av dette formulerer tilsynet pålegg som beskriver hva virksomheten må gjøre for å lukke avviket.

Virksomhetens kommentarer til mottatt rapportutkast med varsel om pålegg er inntatt og vurdert fortløpende i tilknytning til de enkelte avvikene.

Det er gitt varsel om mulig sanksjon for å oversitte frist for gjennomføring av tiltak knyttet til avvik 1.

3 Pålegg

Med hjemmel i lov om taubaner §§ 14 og 15, gis følgende pålegg som i det følgende presenteres med tilhørende avvikstekst, hjemmelsgrunnlag og tilsynsbevis.

Avvik 1:

Virksomhetens rutiner for vedlikehold av taubanen er mangelfulle.

Hjemmel:

Forskrift om taubaner, § 3-13, og § 11-4, 4. ledd.

Tilsynsbevis:

- Månedskontroller av skitrekket for 2018 er ikke dokumenterte
- Det mangler dokumentasjon på gjennomførte kontroller og vedlikehold i henhold til 5-årsplan

- Det mangler plan for 5-årsrevisjoner
- Dokumentasjon på skifte av strammetau mangler

Vurdering

Virksomheten har ikke uttalt seg om dette avviket.

Pålegg:

Virksomheten skal etablere rutiner for dokumentering av gjennomført vedlikehold, og etablere en plan for 5-årsrevisjonene, innen **01.10.2018**.

Virksomheten skal sende dokumentasjon på at strammetau har vært skiftet i løpet av siste 12 år til Statens jernbanetilsyn innen **01.10.2018**.

Varsel om mulig sanksjon:

Dersom virksomheten ikke kan dokumentere innen fristen satt ovenfor, at strammetau har vært skiftet i løpet av de siste 12 årene, varsler vi, med hjemmel i forvaltningsloven § 16, jf. forskrift om taubane § 16, vedtak om stans av anlegg 2.09.006 på sikkerhetsmessig grunnlag.

Strammetauet skal skiftes hvert 12. år, jf. forskrift om taubaner, § 11-4, 4. ledd. Konsekvensen av at strammetau ryker er kritisk fra et sikkerhetsmessig synspunkt, da man plutselig vil miste nødvendig stramming på trekkttau, med potensielt alvorlige skader på passasjerer i skitrekket.

Et eventuelt vedtak om stans vil opprettholdes inntil Statens jernbanetilsyn har mottatt tilfredsstillende dokumentasjon på at strammetau er skiftet.

Avvik 2:

Stoppinnretninger på avstigningsplass ivaretar ikke sin funksjon.

Hjemmel

Forskrift om skitrekk, § 3-5, § 3-11, 1. ledd, og § 14-4, 1. og 2. ledd

Tilsynsbevis:

- Nødstoppbryter på avstigningsplass er vanskelig tilgjengelig for publikum (se bilde)
- Snorbryter henger 10-15 cm over snødekket på det laveste
- Det er mulig å passere snorbryteren på begge sider, spesielt på høyre side (se bilde)

Plassering av nødstopbryter på avstigning

Forbikjøring av snorbryter

Virksomhetens tilbakemelding:

- Nødstopbryter er flyttet nærmere avstigning, lett tilgjengelig.
- Snorbryteren er hevet over snødekket.
- Snorbryter vil bli flyttet til sommeren. Det er støpt fundament for feste for snorbryteren. Dette må gjøres på barmark.

Vurdering:

Nødstopbryters plassering samt snorbryters høyde over snødekket er forhold som virksomheten selv skal avdekke under sin driftskontroll før åpning av skitrekket.

Pålegg:

Virksomheten skal inkludere kontroll av nødstopbrytere og snorbryter i sine rutiner for daglig driftskontroll, og sørge for at rutinene blir fulgt.

Virksomheten skal sende dokumentasjon på hvordan dette er håndtert til Statens jernbanetilsyn innen **01.10.2018**.

4 Andre forhold

Noen av stavnene i motslaget er så korte (se bilde) at virksomheten bør vurdere å sette opp lengre stenger for å hindre skade dersom publikum skulle falle mot dem på vei over motslaget.

Tilsynsbevis:

- Noen av stavnene i motslaget er korte

Virksomhetens tilbakemelding:

- Stavene er byttet med lange staver

Tilsynets vurdering:

Virksomheten bør innarbeide kontroll av tilstand og plassering på staver i motslaget i sin driftskontroll av anlegget før oppstart, da disse lett skades av f.eks. tråkkemaskiner.

Publikum går av skitrekket flere steder oppover traseen. Dette bør inngå som del av virksomhetens risikovurdering mht.:

- Fare for avsporing ved avstigning like før mast (hvis tau trekkes ut til siden ved avstigning)
- Fare for at passasjer foran treffes av medbringer som slippes av passasjer bak

Eventuelle kompenserende tiltak bør vurderes dersom risiko anses å være uakseptabel. Statens jernbanetilsyn vil følge opp hvordan dette er fulgt opp etter at krav til bestemmelser for håndtering av sikkerhetsmessig risiko (jf. forskrift om taubaner, § 2-11 a) har trådt i kraft 01.07.2018.

Tilsynsbevis:

- Publikum går av skitrekket flere steder oppover traseen

Virksomhetens tilbakemelding:

- Vi har to steder utenom endestasjonen som publikum går av skitrekket. Det er for de mindre øvede publikummere som ikke tør renne fra toppen.

Tilsynets vurdering:

Tilsynet opprettholder at dette forholdet må være en del av virksomhetens risikovurdering gitt de potensielle fare-kildene slike mellomavstigninger medfører.

5 Veiledning om nytt regelverk

Ny taubaneforskrift inneholder krav til sikkerhetsstyringssystem. Forskriften fastsetter minstekrav til innholdet i virksomhetens sikkerhetsstyringssystem, jf. § 2-11 i ny taubaneforskrift.

Under tilsynet ble det avdekket at virksomheten ikke har tilstrekkelige rutiner for å oppfylle kravene i ny taubaneforskrift. Følgende tre krav ble påpekt under tilsynet:

- Rutine for rapportering av hendelser til Statens jernbanetilsyn er ikke oppdaterte
- Bestemmelser om hvordan sikkerhetsmessig risiko forbundet med driften av virksomheten skal identifiseres og følges opp, mangler
- Det foreligger ikke opplæringsplaner for personell med oppgaver som har betydning for sikkerheten

Etter § 19-5 i taubaneforskriften må kravet til sikkerhetsstyringssystem i taubaneforskriften § 2-10 og 2-11 være oppfylt innen ett år fra forskriftens ikrafttredelse. Forskriften trådte i kraft 1. juli 2017.

Rapportdato: 14.06.2018

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen

Direktør

Trond Østerås

Tilsynsleder

***Dokumentet er elektronisk godkjent og
sendes uten signatur***